

Wiad. entomol.	16 (2): 99 - 102	Poznań 1997
----------------	------------------	-------------

Lignyodes uniformis DESBROCHERS, 1894 nowy dla fauny Polski oraz inne interesujące gatunki *Apionidae* i *Curculionidae* (Coleoptera) z południowej i południowo-wschodniej części kraju

Lignyodes uniformis DESBROCHERS, 1894 new to the Polish fauna and other interesting species of *Apionidae* and *Curculionidae* (Coleoptera) from southern and southeastern part of the country

BOGUSŁAW PETRYSZAK¹, PAWEŁ DĄBEK²

¹Zakład Zoologii Systematycznej i Zoogeografii UJ, ul. Ingardena 6, 30-060 Kraków

²ul. Jana Pawła II 51, 34-400 Nowy Targ

ABSTRACT: *Lignyodes uniformis* DESBR. is recorded from Kotlina Sandomierska (Jarosław), southern Poland. This is the first record of the species from Poland. 10 other interesting species of the *Apionidae* and *Curculionidae* were collected in southern and south-eastern Poland.

KEY WORDS: *Coleoptera*, *Apionidae*, *Curculionidae*, *Lignyodes*, *uniformis*, new records, SE Poland.

Podczas badań prowadzonych w naszych Karpatach oraz na terenach przyległych do nich od północy, zebraliśmy szereg nowych danych o rozmieszczeniu w Polsce niektórych gatunków z rodzin *Apionidae* i *Curculionidae*. Poniżej podajemy informacje o najciekawszych gatunkach.

Perapion lemoroi (BRIS.)

Gatunek wykazany z Polski dopiero w 1996 roku (Petryszak, 1996) na podstawie materiałów z Pogórza Wiśnickiego i Beskidu Niskiego. Nowy dla Kotliny Sandomierskiej. Zebrany w Jarosławiu (Pasięka FA24), 2 V 1993, 1 ex. z roślinności porastającej brzegi starego koryta Sanu i stawu – zbioro-

wisko częściowo o charakterze ruderalnym. Gatunek ten występuje tylko w południowo-wschodniej części kraju, a stanowisko w Jarosławiu jest jego czwartym stanowiskiem w Polsce.

Perapion oblongum (GYLL.)

Gatunek znany w Polsce z nielicznych stanowisk w ośmiu krainach (BURAKOWSKI i in., 1992). Zebrany w Tyńcu koło Krakowa (DA24), 16 VI 1992, 2 exx. – zbiorowisko roślinności ciepłolubnej na rędzinie wapiennej.

Catapion meieri (DESBR.)

Gatunek podawany dotychczas w Polsce tylko z pojedynczych stanowisk w czterech krainach (BURAKOWSKI i in., 1992). Nowy dla Kotliny Sandomierskiej. Zebrany w Jarosławiu (FA24), 2 VII 1994, 2 exx. – na obrzeżu wilgotnej łąki i lasu Kidałowickiego w pobliżu rowu melioracyjnego.

Lixus fasciculatus BOH.

Gatunek wykazany do tej pory w Polsce tylko z trzech stanowisk na Pogórzu Dynowskim i Opolu Zachodnim (BURAKOWSKI i in., 1993). W Kotlinie Sandomierskiej zebrany po raz pierwszy, na dwóch stanowiskach w Jarosławiu (FA14, FA24), 2 VII 1994, 2 exx. – roślinność o charakterze ruderalnym na poboczu drogi; 3 VII 1994, 1 ex. – łąka na skarpie nad Sanem.

Lignyodes uniformis DESBR.

Gatunek stwierdzony pierwszy raz w Polsce, w Kotlinie Sandomierskiej. Zebrany czerpakiem w Jarosławiu (FA14), 17 IV 1992, 1 ex. z roślinności trawiastej porastającej pobocze drogi w okolicach nieczynnej cegielni. Zbiorowisko roślinne częściowo o charakterze ruderalnym z pojedynczymi krzewami i drzewami, obecnie bardzo silnie zdewastowane. *L. uniformis* zasiedla południowo-wschodnią część środkowej Europy. Podawany z Czech (Mörhren), Słowacji, Austrii (Niederösterreich), Węgier, Horwacji, Bułgarii, Ukrainy (Krym) a także europejskiej części Turcji (DICKMANN, 1968).

Lignyodes enucleator (PANZ.)

Gatunek znany dotychczas w Polsce tylko z Żabna woj. Zamość (CMOLUCH i in., 1979). W Kotlinie Sandomierskiej stwierdzono jego występowanie w Jarosławiu (FA14), 17 IV 1992, 1 ex. na poboczu drogi w okolicach nieczynnej cegielni wspólnie z *L. uniformis*.

Ceutorhynchus buniadis PEN.

Gatunek podawany przez TRELLE, SMERCZYŃSKIEGO, SZYPUŁĘ i WANATA z okolic Przemyśla, Bolestraszc, Łuczyc i Przemyśla-Olesiówka (BURAKOWSKI i in., 1997). Wszystkie znane więc dotychczas nieliczne stanowiska w Polsce znajdują się na Opolu Zachodnim, we wschodniej części Pogórza Przemyskiego i Pogórza Dynowskiego oraz w Kotlinie Sandomierskiej. W Kotlinie Sandomierskiej stwierdziliśmy *C. buniadis* na nowym stanowisku w Jarosławiu (Błonia) (FA24), 16 IV 1992, 11 exx. na poboczu drogi prowadzącej do lasu Kidałowickiego. Jest to najdalej wysunięte na północny-zachód stanowisko tego gatunku w Polsce.

Ceutorhynchus pumilio (GYLL.)

Gatunek podawany dotychczas z pojedynczych i nielicznych stanowisk w północnej, zachodniej i środkowej Polsce. W południowo-wschodniej części kraju notowany tylko z Niecki Nidy (Szaniec) (MAZUR, 1994), Wyżyny Lubelskiej (Wymysłów) i Roztocza (Zwierzyniec) (BURAKOWSKI i in., 1997). W Kotlinie Sandomierskiej stwierdzony został trzykrotnie w Radawie koło Jarosławia (FA25), 30 IV 1993, 2 exx. – roślinność trawiasta w młodniku sosnowo-brzozowym, 5 VII 1994, 1 ex. i 7 VII 1994, 5 exx. – sucha łąka śródleśna.

Gymnetron rostelum (HERBST)

Gatunek znany z nielicznych stanowisk rozmieszczonych w różnych częściach kraju. W południowej i południowo-wschodniej Polsce wykazywany z Wyżyny Lubelskiej, Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej, okolic Nowego Sącza i Przemyśla (BURAKOWSKI i in., 1997). W Kotlinie Sandomierskiej stwierdzony w Radawie koło Jarosławia (FA25), 7 VII 1994, 1 ex. – sucha łąka śródleśna.

Cionus clairvillei BOH.

Gatunek występuje lokalnie na nielicznych stanowiskach w nizinnej i wyżynnej części kraju. W południowo-wschodniej Polsce podawany z Wyżyny Lubelskiej, Roztocza i Kotliny Sandomierskiej. Dane o występowaniu w Wólce Niedźwiedzkiej pochodzą z 1874 i 1886 roku (BURAKOWSKI i in., 1997). Stwierdzony w Kotlinie Sandomierskiej w Radawie koło Jarosławia (FA25), 12 VII 1990, 2 exx., sucha łąka na piaszczystej glebie. Omawiany gatunek po przeszło 100 latach został zatem ponownie znaleziony w Kotlinie Sandomierskiej.

Isochnus angustifrons (WEST.)

Gatunek podawany z rozproszonych stanowisk w niżowej części kraju. W Karpatach stwierdzony na Babiej Górze, w rejonie Piennin, Gorców, Magury Spiskiej oraz na Pogórzu Rożnowskim i Pogórzu Ciężkowickim (PETRYSZAK i in., 1996a; 1996b). W Kotlinie Sandomierskiej zebrany w Jarosławiu (FA24), 18 VII 1989, 1 ex. – zarośla krzewiaste nad Sanem.

PIŚMIENNICTWO

- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J., 1992: Chrząszcze, *Coleoptera* - Ryjkowcowate prócz ryjkowców. Katalog fauny Polski, Warszawa, XXIII, **18**: 1-324.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J., 1993: Chrząszcze, *Coleoptera* - Ryjkowce. Katalog fauny Polski, Warszawa, XXIII, **19**: 1-304.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J., 1997: Chrząszcze, *Coleoptera* - Ryjkowce. Katalog fauny Polski, Warszawa, XXIII, **21**: 1-307.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., SMARDZEWSKA Z., 1979: Zur Kenntnis der Rüsselkäfer (*Coleoptera, Curculionidae*) Polens, II. Ann UMCS, C, **33**: 405-409.
- DIECKMANN L., 1968: Revision der westpaläarktischen *Anthonomini* (*Coleoptera: Curculionidae*). Beitr. ent., **17**: 377-564.
- MAZUR M., 1994: Nowe stanowiska ryjkowców (*Coleoptera, Curculionidae*) rzadko spotykanych w Polsce. Wiad. entomol., **13** (3): 167-173.
- PETRYSZAK B., LACHOWSKA D., 1994: Pędrusie i ryjkowce (*Apionidae, Curculionidae: Coleoptera*) Pogórza Ciężkowickiego. Studia Ośr. Dok. fizjogr., **23**: 87-113.
- PETRYSZAK B., TISCHNER T., HOLECOVA M., 1994: Pędrusie i ryjkowce (*Apionidae, Curculionidae: Coleoptera*) Pogórza Rożnowskiego. Studia Ośr. Dok. fizjogr., **23**: 115-147.
- PETRYSZAK B., 1996: *Perapion lemoroï* (BRISOUT, 1880), nowy dla fauny Polski gatunek *Apionidae* (*Coleoptera*). Wiad. entomol., **15** (2): 89-92.